**Lapuan kaupungin vanhusneuvosto** **Pöytäkirja 4/2026**

**Aika:** **26.10.2026 klo 14:30 - 15:30**
**Paikka:** **Tekninen toimisto (2. kerros)** **Poutuntie 8, Lapua**
**Läsnä:** Marja-Leena Laurila, puheenjohtaja
Marjanne Kuntsi, varapuheenjohtaja
Ritva-Leena Heikkinen
Pirkko Kuusisaari
Jorma Suvanto
Virpi Hirvonen, asiantuntijajäsen, Lapuan tuomiokirkkoseurakunnan diakoniatyö
Sari Oja-Lipasti, kaupunginhallituksen edustaja
Riina Turja, sihteeri

**1. Kokouksen avaus ja läsnäolijoiden toteaminen**

Puheenjohtaja avaa kokouksen klo 14:30.

**2. Laillisuus ja päätösvaltaisuus**

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

**3. Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen**

Hyväksytään asialista kokouksen työjärjestykseksi.

**4. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen**

Hyväksytään edellisen kokouksen pöytäkirja.

**5. Vanhusten viikon juhlan 2026 palaute**

Kiittävää palautetta juhlasta tullut. Vieraita arviolta 210-220 hlö. Oli mukavaa, että tilaisuus alkoi rennosti tervetulotoivotuksella ja kakkukahveilla. Ohjelma myös hyvä. Kahvituksen tilaus Sedulta todettiin erinomaiseksi ratkaisuksi. Hienoa, että Kauhavalta myös runsaasti osallistujia. Lähetetään juhlasta vielä artikkelivinkki Lapuan Sanomiin.

**6. Liikenneturvallisuustyö Lapualla 2027-2028: Lapuan vanhusneuvoston tavoitteet liikenneturvallisuuden edistämiseksi**

Lapuan liikenneturvallisuuden kehittämisen kuntatyöryhmä laatii liikenneturvallisuustyön suunnitelman kahden vuoden välein. Suunnitelmaan 2027-2028 toivotaan tavoitteita kaupungin vaikuttamistoimielimiltä.

Ehdotetaan suunnitelmaan tavoitteeksi:

- Risteysalueiden pensasaitojen siistiminen / vähentäminen näkyvyyden parantamiseksi
- Kevyen liikenteen väylien kunnossapidon tehostaminen

- Nopeusnäytöt toimiviksi
- Riittävä katuvalaistus

**7. Lapuan vanhusneuvoston toimintasuunnitelman hyväksyminen vuodelle 2027**

Luonnos toimitettu asialistan liitteenä. Keskustellaan ja tehdään muutama lisäys. Hyväksytään päivitetty toimintasuunnitelma (liite 1).

**8. Ajankohtaiskatsaus**

**a. Hyvinvointialueen vanhusneuvoston ajankohtaiset asiat**

Kokouksia ei ole hetkeen ollut. Vanhusneuvostossa puhututtanut influenssarokostusten yhdenvertaisuus ja saavutettavuus, kun maakunnassa pitkät välimatkat rokotuspisteille.

**b. Voimaa vuosiin -työpaja kuntapäättäjille ja viranhaltijoille 9.12.2026**

Kutsu tilaisuuteen toimitettu tiedoksi vanhusneuvoston jäsenille.

**c. Muut ajankohtaiset asiat**

Ei muita ajankohtaisia asioita.

**9. Muut asiat**

Keskustellaan hyvinvointilautakunnan talousarvion yhteydessä esitettämästä kaupungin liikuntakortin muuttumisesta maksulliseksi yli 75-vuotiaiden osalta. Päätetään laatia aloite hyvinvointilautakunnalle palvelun pysymisestä maksuttomana. Aloite pöytäkirjan liitteenä (liite 2).

**10. Seuraava kokous**

Ke 2.12.2026 klo 12:00, kokouksen yhteydessä lounas Lapuahovissa.

**11. Kokouksen päättäminen**

Puheenjohtaja päättää kokouksen klo 15:30.

puheenjohtaja Marja-Leena Laurila

sihteeri Riina Turja

# Lapuan kaupungin vanhusneuvoston toimintasuunnitelma 2027

## Yleistä

- Vanhusneuvoston kokouksia pidetään vuosittain vanhusneuvoston toimintasäännön mukaisesti, vähintään neljä kertaa vuodessa.
- Varsinaisen jäsenen ollessa estynyt osallistumaan kokoukseen, välittää hän kokouskutsun varajäsenelleen.
- Kokouksen esityslista lähetetään sähköpostitse viikkoa ennen kokousta.

## Toiminta

- Edistetään ikäihmisten digiosaamista ja seurataan digipalvelujen tarjonnan kehitystä.
- Seurataan hyvinvointialueen palvelujen muutoksia, erityisesti budjettivajeen vaikutuksia ikäihmisten hyvinvointiin.
- Osallistutaan Kauhavan vanhustenviikon juhlaan syksyllä 2027. Järjestetään tilaisuuteen maksuton linja-autokuljetus.
- Kutsutaan eläkeläisjärjestöt vanhusneuvoston vieraaksi yhteiseen tapaamiseen.
- Viestitään aktiivisesti vanhusneuvoston toiminnasta eri kanavia hyödyntäen.

## Yhteistyö

- Kaupunki: Tuodaan esille ikäihmisten näkökannat kaupungin eri tahojen toiminnoissa
- Naapurikunnat: Jatketaan yhteistyötä juhlien järjestelyissä kauhavalaisten kanssa ja kontaktoidaan muiden naapurikuntien neuvostoja
- Järjestetään eri eläkeläisjärjestöjen kanssa yhdessä toimintaa, yli rajojen
    - Ehdotuksena liikennesääntöjen ja autoilun “kertauskurssi” vanhustenviikolla
- Maakunta: Osallistutaan maakunnalliseen toimintaan
- Hyvinvointialue: Toimitaan yhteistyössä hyvinvointialueen vanhusneuvoston kanssa.

## Koulutus

- Osallistutaan valtakunnallisille luennoille tai koulutuksiin.

## Vanhusneuvoston edustusroolit

**Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen vanhusneuvosto:**
Varsinainen edustaja: Marja-Leena Laurila
Varaedustajat: Jorma Suvanto ja Pirkko Kuusisaari

**Yhteyshenkilöt Lapuan kaupungin lautakuntiin:**
Hyvinvointilautakunta: Ritva-Leena Heikkinen
Sivistyslautakunta: Jorma Suvanto
Tekninen lautakunta: Marjanne Kuntsi

**Lapuan liikenneturvallisuuden kehittämisen kuntatyöryhmä**
Varsinainen edustaja: Ritva-Leena Heikkinen
Varaedustaja: Jorma Suvanto

Liite 2. Aloite Lapuan hyvinvointilautakunnalle

**Aloite Lapuan kaupungin hyvinvointilautakunnalle**
Aloitteen laatija: Lapuan vanhusneuvosto
Pvm: 26.10.2026

## Aloite yli 75-vuotiaiden liikuntakortin maksuttomuuden säilyttämiseksi

Lapuan vanhusneuvosto esittää hyvinvointilautakunnalle, että yli 75-vuotiaille suunnattu liikuntakortti pidetään edelleen maksuttomana eikä kaavailtuja asiakasmaksuja oteta käyttöön.

Vanhusneuvosto kantaa syvää huolta hyvinvointilautakunnan säästösuunnitelmista, joissa liikuntakortin muuttamisella maksulliseksi tavoitellaan noin 20 000 euron vuotuisia säästöjä. Katsomme, että maksuttomuuden poistaminen heikentää ikääntyneiden hyvinvointia, lisää eriarvoisuutta ja aiheuttaa pitkällä aikavälillä moninkertaiset kustannukset sosiaali- ja terveyspalveluissa.

**Perustelut**

**1. Toimintakyvyn ja itsenäisen asumisen tukeminen**

Maksuton liikuntakortti tarjoaa ikäihmisille matalan kynnyksen mahdollisuuden säännölliseen lihaskunnon, tasapainon ja aerobisen kunnon ylläpitämiseen. Fyysisestä toimintakyvystä huolehtiminen on suorassa yhteydessä kaatumisten ehkäisyyn, muistisairauksien etenemisen hidastumiseen sekä kykyyn asua turvallisesti omassa kodissa mahdollisimman pitkään.

**2. Lyhytnäköinen säästö ja kerrannaiskustannukset**

Tavoiteltu 20 000 euron säästö on myöhempään kulurakenteeseen nähden näennäinen. Mikäli maksun käyttöönotto karkottaa osankin ikääntyneistä säännöllisen liikkumisen parista:

- Kaatumisista ja lonkkamurtumista aiheutuvat leikkaus-, erikoissairaanhoito- ja kuntoutuskustannukset nousevat nopeasti kymmeniin tuhansiin euroihin jo yksittäisen tapauksen kohdalla.
- Raskaampien kotihoidon palveluiden ja ympärivuorokautisen hoivan tarve aikaistuu.
- Ennaltaehkäisevästä toiminnasta tinkiminen ei tuo todellisia säästöjä, vaan ainoastaan siirtää ja kasvattaa julkisen talouden sekä hyvinvointialueen kustannuksia.

**3. Ikääntyneiden heikentynyt taloustilanne ja vähävaraisuus**

Yleinen hintojen nousu ja elinkustannusten kasvu ovat ajaneet monet eläkeläiset tiukalle. Indikaattoritietojen (2024) mukaan Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueella 7,6 % yli 75-vuotiaista on joutunut tinkimään ruoasta, lääkkeistä tai lääkärikäynneistä rahanpuutteen vuoksi (koko maassa 7,2 %). Maksun käyttöönotto karsisi liikkumismahdollisuuksia juuri niiltä vähävaraisimmilta ikäihmisiltä, joilla ei jo ennestään ole liikkumavaraa taloudessaan.

**4. Sosiaalisen kanssakäymisen säilyttäminen ja yksinäisyyden torjunta**

Uimahalli, kuntosalit ja ohjatut ryhmät toimivat monelle ikääntyneelle tärkeänä päivittäisenä tai viikoittaisena kohtauspaikkana. Yksinäisyys ja sosiaalinen eristäytyminen lisäävät tutkitusti

masennusta ja muita terveyshaittoja. Maksuton liikuntakortti tukee vertaistukea, yhteisöllisyyttä ja ikäihmisten henkistä jaksamista.

**5. Arvovalinnat ja sosiaalinen oikeudenmukaisuus**

Vanhusneuvosto ymmärtää kaupungin ja lautakunnan säästöpaineet. Ratkaisu, jossa säästöjä kohdistetaan painotetusti ikääntyneiden ennaltaehkäiseviin palveluihin, on kuitenkin sosiaalisesti kestämätön. Ikääntyneet ovat elämäntyöllään olleet rakentamassa kunnan palveluita, ja heidän toimintakykynsä tukemisen tulee näkyä arvovalintana myös päätöksenteossa.

**Yhteenveto**

Maksuton liikuntakortti yli 75-vuotiaille on yksi Lapuan kaupungin vaikuttavimmista ja ennaltaehkäisevimmistä hyvinvointi-investoinneista. Sen säilyttäminen maksuttomana on panostus ikäihmisten terveyteen ja elämänlaatuun sekä tehokas keino hillitä kalliimpien sosiaali- ja terveyspalvelujen tarvetta.

Lapuan vanhusneuvosto esittää, että hyvinvointilautakunta luopuu liikuntakortin maksullisuutta koskevista suunnitelmista ja varmistaa palvelun pysymisen maksuttomana yli 75-vuotiaille lapualaisille.

Lapualla 26.10.2026

Lapuan vanhusneuvosto
puheenjohtaja Marja-Leena Laurila
m-l.laurila@netikka.fi

Lisätietoja aloitteesta:
Lapuan vanhusneuvoston sihteeri Riina Turja
riina.turja@lapua.fi